

Політичні системи.
Політичні партії.
Партійні системи

Сутність, особливості та структура політичної системи.

Політична система - це сукупність державних і недержавних соціальних інститутів, які здійснюють владу, управління суспільством, регулюють відносини між громадянами, соціальними та етнічними групами, забезпечують стабільність суспільства та відповідний порядок у ньому.

Політична система - це сукупність таких взаємодіючих підсистем: інституціональної, інформаційно-комунікативної, нормативно-регулятивної, ідеологічної та культурної.

Інституціональна підсистема

розкриває характер функціонування основних інститутів політичної системи:

- державних органів,
- регіональних структур влади,
- місцевого самоврядування,
- виборчої та партійної систем.

Інформаційно-комунікативна підсистема

сукупність відносин і форм взаємодії, що
виникають між

класами,

соціальними групами,

індивідами

з приводу участі в організації і розвитку влади у
зв'язку з виробленням та проведенням у життя політики.

Нормативно-регулятивна підсистема

Структура включає в себе:

норми діяльності громадських організацій;
неписані правила,
звичаї,
традиції;
етико-моральні принципи і норми; правові норми
(Конституція, нормативні акти, закони).

Ідеологічна підсистема

- це сукупність

- індивідуальних ідей та поглядів,
- класових (групових) переконань,
- загальнолюдських міжкласових
(групових) уявлень.

Культурна підсистема

- комплекс типових (стереотипів)
політичних уявлень,
- ціннісних орієнтацій і
політичної поведінки.

Особливості політичної системи.

- * вона є системою формування і здійснення політичної влади;
- * їй притаманна здатність до цілеспрямованих дій, орієнтованих на інтеграцію суспільства, утвердження соціальної стабільності й суспільної злагоди;
- * більше інших систем вона обумовлена соціальною, економічною і культурною системами;
 - є найбільш інституціонізованою системою;
- * інтенсивніше і глибше, ніж інші системи, впливає на громадянське суспільство;
- * є наймобільнішою системою.

**До структури політичної системи
суспільства входять такі
компоненти:**

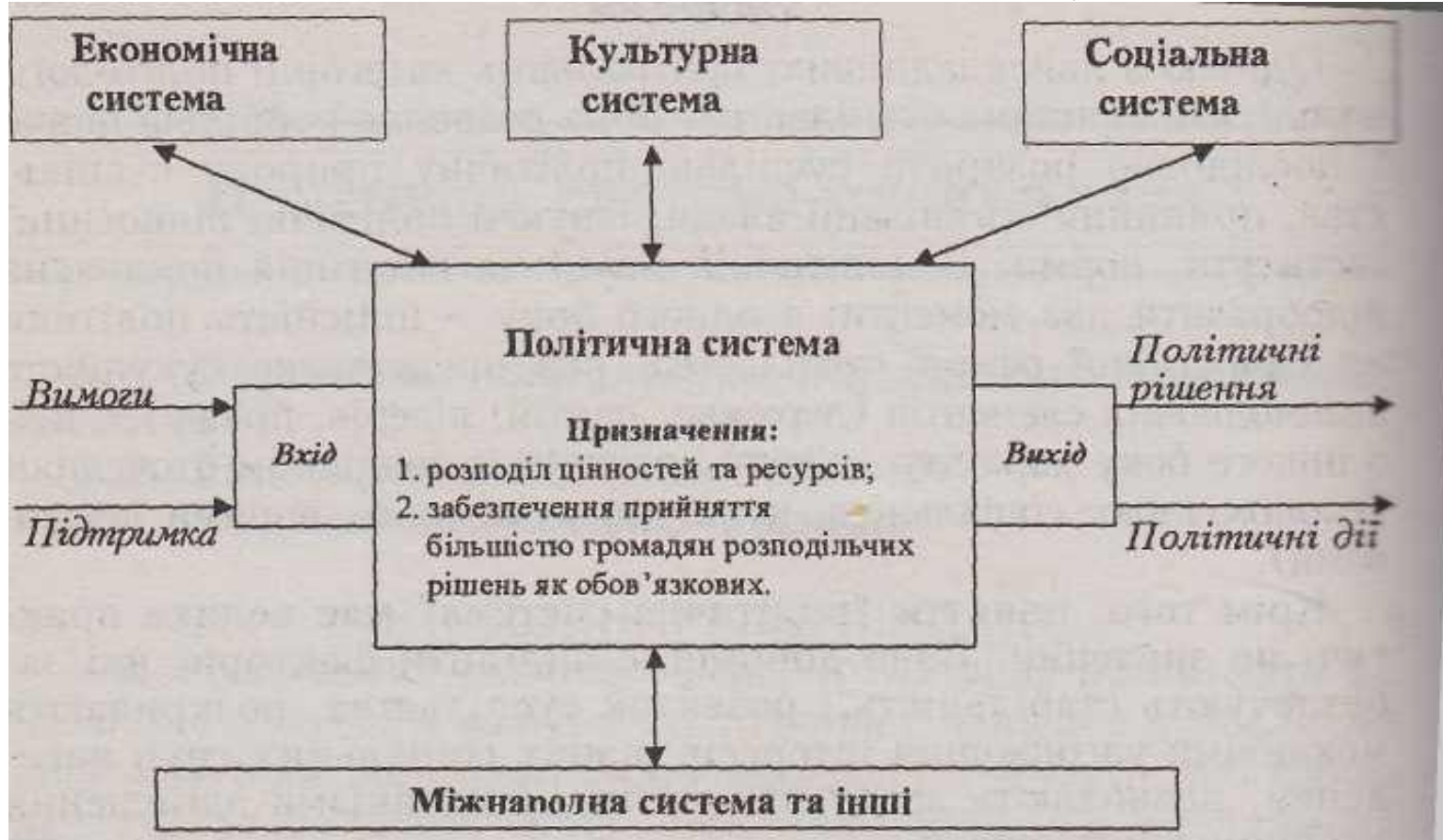
- політична (державна) влада;
- політичні відносини

*** *Політична організація суспільства*** - це система інститутів, у межах яких відбувається його політичне життя.

Структурними компонентами політичної організації суспільства є:

- а) власне політичні інститути й організації,***
- б) невласне політичні інститути***
- в) неполітичні організації***

Девід Істон (1917–2014)

Девід Істон показав політичну систему як організм, який саморегулюється і розвивається, активно реагує на імпульси, які надходять ззовні, тобто команди.

Схема 10

Ефективність політичної системи

Г. Алмонд.

Залежно від особливостей політичної культури і характеру взаємодії різних політичних інститутів розрізняв чотири типи політичних систем:

- англо-американський;
- континентально-європейський;
- доіндустріальний або частково індустріальний;
- тоталітарний.